

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 35000 K
EGYES SZÁM ÁRA 1500 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

Zsidó nemzetiség

(n) Eckhardt Tibor dr. nemzetgyűlési képviselő, az Ébredő Magyarok Egyesületének országos elnöke törvényjavaslatot nyújtott be a magyarországi zsidók nemzetiségűvé nyilvánítása érdekében.

A magyar nemzet jövőjének életének ezt a nagy horderejű problémáját, melynek sürgős és törvényben lefektetett megoldása nélkül nincs belső erő a nemzeti szervezet felgyógyulásához és minden feltámadásba vetett hit csak utópisztikus elgondolás, már a kommunizmus első nemzetgyűlés is felvetette, mint a békes fejlődés és okos konszolidáció egyetlen lehetőségét. Akkor azonban hosszú időre elsikkadt a nagy nekihuzdulások rendszertelenségében.

A zsidókérdés, melynek megoldására váró problémáját a zsidó forradalmak által tönkresilyintott magyarság ontudatra lobbanó életösszetönte állította legnagyobb kérdéseink homlokterébe, csakis úgy oldható meg, ha a zsidóság nemzetiségnek nyilvánítottatik.

A 48-as törvényhozás felekezeti emancipációja, az Eötvös-féle törvény és a harminc év előtti recepció a zsidókérdésnek csak vallásfelekezeti oldalát rendezte: a Mózes-vallás ügyét, melynek megtevesztő leple alatt a Galiciából ideözönlő idegen faj kitenyésztette a maga mindeneket eltíró gazdasági és politikai s idegen világszemléletű rémuralmát, melynek szomorú következménye egy ezereves allamisággal dicsekvő nemzet sirbajutása lett.

... És kirobbant ekkor a zsidókérdés, a magyarországi zsidó faj kérdése, fellángolt az antiszemitizmus tüze és a rövid időre defenzívába húzó idegen faj felekezeti sérelmet kiáltott és már hat esztendő óta követeli a kurzus-veszedelmet (!) megszüntető jogrend helyreállítását.

Igaz van. A magyar állam jogállam és jogállamban csak törvényes úton: jogrendi alapon lehet elintézni a kérdéseket.

Eckhardt Tibor a múlt századbeli liberalizmus mulasztását akarja helyreállítani: rendezni akarja a zsidókérdés másik oldalát, azt a bizonyos faji oldalt, melynek rendezetlensége a bajok és veszedelmek borzalmas tömegét zúdította a magyarságra, de a zsidóság ellen is életrekelte az antiszemitizmust.

A nemzetiségűvé nyilvánítás annak a zsidóságnak is csak előnyére válik, amely magát magyarországi vallja, mert határozottan körülhatárolja az arányszámához mérten megillető kisebbségi jogait, s a további beözönlés megakasztásával gátat vet a minden új kaftan felbuklásával növekvő ellenszövegnek.

Hogyha a jogrend faji különállásuk miatt éppúgy nemzetiségnek nyilvánítja a mózeshitű zsidókat, mint annakidején megkülönböztető

liberalizmussal a görög-keleti szerbeket és oláhokat, úgy egyszerűen megszünik minden antiszemitizmus és az 5%-os zsidó nemzetiség a számára kiszabott és 5%-os kisebbségét megillető jogainak objektív keretei között szabadon fejtheti ki alanyi szabadságát.

Ez a zsidókérdésnek egyetlen, békés megoldása.

A nemzetiségűvé nyilvánítás és a

törvény pontos végrehajtása pillanatában megszünik a zsidóság elleni önvédelmi harc joga. Előkező esetben pedig mindaddig égni és lobogni fog az antiszemitizmus perzselő tüze, amíg a törvényhozás meg nem érti Széchenyi István gróf szövegét:

„Ha mi a zsidókat emancipáljuk, ki fog bennünket emancipálni a zsidóktól?”

A Pázmány-egyetem keresztjét ismeretlen tettesek összetörték

Letépték a Nemzeti Hírszekegyet — A zsidó hallgatók sietve elhagyták az épületet

(A Hajdúföld tudósítójától.) Vérlázító vallás- és nemzetgyalás szín helye volt pénteken a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem épülete. A központi egyetemi épület első emeletén a 3. számú tanterem előtt az előadásra siető hallgatók

a földön heverve, összedörve lettek az ajtó felelő keresztjét.

Az emberi érzésekből kivetkőzött tettesek ezzel együtt leszakították a Nemzeti Hírszekegy plakátját is és darabokra tépve szétszórták a folyosón.

Az egyetemi ifjúság körében azonnal elterjedt a gyalázatos, bestiális büncselekmény híre és jelentést tettek a jog- és államtudományi kar dékánjának.

A dékán nyomban elrendelte a vizsgálatot, a Werbőczy bajtársi egyesület tagjai pedig maguk között és a többi joghallgatók között megkezdtek az igazoltatásokat.

Az események hatása alatt az egyetem összes zsidó hallgatói sietve elhagyták.

A katolicizmus és a magyar nemzet szimbólumának meggyalázói és a Hírszekegyet tépdéső, vadállatias lelkületű tettesek ellen a rendőrség is széleskörű vizsgálatot indított.

Az egyetemi ifjúság ebben az ügyben a következő nyilatkozatot tette:

Mivel a kormányelnök és a kultuszminiszter, mint köztudomású, a közeljövőben Gen'be utaznak, hogy ott a numerus clausus ügyében is tárgyaljanak, a merényletnek szemmel láthatólag az volt a célja, hogy az egyetemeken

zavargást idézzen elő és ezáltal a tárgyalásokat kedvezőtlenül befolyásolják. Az ifjúság tehát már ezért is tartózkodni fog minden megtorló cselekedettől s a tettesek kinyomozását és megbüntetését az egyetemi hatóságokra bizza.

A provokáló célja

visszafelé szállt el.

A külföld ugyanis tudomást szerezhet arról, hogy a magyar egyetemeken a nem kívánatos elemek már annyira erőseknek érzik magukat, hogy a keresztényesség, a nemzeti érzés legdurvább megsértésétől sem riadnak vissza.

Szentmiklóssy József dr., az egyetem rektora a botrányos ügygel kapcsolatban a következőket mondotta: — Ma déle 5-t jelentették nekem

A baloldali ellenzék a Házban rágalmoz, de bíróság elé nem mer állani

A kultuszminiszter visszautasította a keresztyén intézmények ellen intézett otromba támadásokat Részleteiben is elfogadták a kultusztárca költségvetését

A nemzetgyűlés mai ülésén folytatják a kultusztárca költségvetésének részletes tárgyalását.

Rupert Rezső kifogásolja, hogy a kultuszminiszter öt egy tegnapi tett közbeszólása miatt a bíróság elé invitálja és közbeszólását üres fecsegésnek minősítette. Nem látja szükségét annak, hogy a bíróság elé merjen. A kultuszminiszter presztizsét magánvállalkozásba vitte bele. Igazgatósági tagja a Magyar Tudományos Társulatok sajtóvállalatának, amely harmadáron kapja a papírt.

Klebelsberg: Tessék ezt a parlamenten kívül megismételni.

Rupert tovább vádaskodik, de irtózik a bíróság elé állástól.

Klebelsberg: Azok az állítások, amelyeket Rupert Rezső tegnapi felhozott, büntetőper tárgyat képeztek. Mivel Rupert azt mondta, hogy a hatalom és az üzlet össze nem egyeztethető, felszólítottam, hogy nyilatkozzát a parlamenten kívül ismételve meg, hogy a bűnvádi eljárást megindíthassam ellene. Ő most kijelentette, hogy most erre nem hajlandó és ezért ismét

kénytelen vagyok beszédét felelősen fecsegésnek minősíteni.

Még a nagy drágaság idején tudományos könyvek kiadására 3 altruisztikus vállalatot együtt részvénytársaságot alapítottunk. Az osztalék kizárólag a tudományos irodalomnak jut, magánérdekekről tehát szó sem lehet. Ezt különben a bíróság megállapította. Nem hagyom magam terrorizálni és nem szerelem le azt a nyomdát, mert ármérsékli okokból szükségem van rá. Nem ijedek meg Ruperttól, akinek

nem volt bátorsága ahhoz, hogy a parlamenten kívül megismételje kétértelmű nyilatkozatát

a pártatlan botrányt és azonnal rendelkeztem, hogy a

legszigorúbb vizsgálatot

indítsák meg annak kikutatására, hogy kik követték el a gyszázatos cselekményt. Ki fogják hallgatni a szolgaszemélyzetet és a kapust. Már eddig a kezemben levő adatokból remélem, hogy az egész ügyre világosság derül.

Értesítéseink vannak arról, hogy a Verbőcisták nagy demonstrációra készülnek a hármasszámú terem meggyalázása miatt. A Verbőcisták véleménye szerint ugyanis a meggyalázás

tervszerű munka eredménye,

amelyet az ellentétes politikai fel-fogású egyetemi hallgatók készítettek elő ellentétes politikai véleményük demonstrációjával.

és a bíróság elé álljon.

Farkas-Fuchs István: Egyik-másik harcos tábori püspök társadalmi és felekezeti ellentéteket szit, ahelyett, hogy az evangéliumba mélyednének, s politikai szempontból kezelik a vallási kérdéseket. (Nagy zaj tör ki a kormányparton.) Az állam nem arra való, hogy fejstehene legyen ezeknek a politikai stréberkedéseknek.

Huszár alelnök Farkast rendre-utasítja.

Klebelsberg: Meg kell védelmeznie a tábori papságot az elhangzott vád ellen, mert ő kizárólag a krisztusi szeretetet művelik.

Lendvai: Megszoktuk már ezeket a rágalmatokat. Mást nem is várhatunk tőlük.

Klebelsberg: Farkas azt mondta, hogy a vallás magánügy, mi ezzel szemben azt mondjuk, hogy

a vallás első sorban közérdek.

Hegymegi Kiss Pál: Azt mondja, hogy a kultuszminiszter mostohán bánik a protestáns egyházzal.

Barabás Samu: A lelkesítő pótlékoknak visszaállítását és az állami segélyeknek megfelelő felemelését kéri. Majd a nyugdíjas papok és papi özvegyek helyzetéről szól és a nyugdíjak felemelését kéri.

Meskö Zoltán: Hazaárulás szám-bamend büntetett követ el ma az, aki a felekezetek között ellentéteket szit. A nyugdíjas papokra hívja fel a kormány figyelmét, akik már alig tudják palástolni nyomorukat. Követeli a katolikus autonómiaira vonatkozó törvénynek mielőbbi beterjesztését.

Peyer Károly: Kérde a kultuszminisztertől, mennyi kára volt a vallási alapnak a Nép című napilap megbukása miatt.

Klebelsberg: Nem érzi annak ko-

mikumát, hogy ezt kéri számon? Peyer támadja a Nemzeti Hitelintézetet.

Klebelsberg: Egy nagyon jó lábon álló intézet. Nem tűröm, hogy az immunitás védelme alatt hitelintézetet kövessen el.

Haller István a nyugdíjas katolikus papok járandóságának felémelését kéri. Tiltakozik az ellen, hogy a katolikus vallási és tanulmányi alap elszámolását a nemzeti gyűlés vizsgálja fölül. — Kijelenti, hogy a Nép a katolikus vallásalapból egy fillért sem kapott.

Kiss Mányó a katolikus autonómiát sürgeti.

Klebelsberg Kunó gróf örömmel állapítja meg, hogy a parlamenti felszólalásokban a felekezeti békeszellem nyilvánul meg.

Statistikai adatokkal bizonyítja, hogy a protestáns felekezetek állami támogatása az elmúlt évek költségvetésében sokszorosan nagyobb számmal növekedett, mint a katolikus egyháznak. — Megállapítja, hogy

mihelyt valamely keresztény vallás bajba jut, a szocialista és

radikális sajtó a legnagyobb örömmel fujja a hallelőjait.

(Helyesítés és taps a jobboldalon és a jobbközépen.)

Klebelsberg: Egyetlen fillért sem juttattak a vallásalapból sajtó célokra. Azt mondta Peyer, hogy a Nemzeti Hitelintézet rossz hírű bank. Kallay Tibort kérte fel, hogy vizsgálja meg a bank ügykezelését. Kallay Tibor, akinek szakvéleményét mindenki elfogadhatja, kijelentette, hogy tapasztalata szerint

a Nemzeti Hitelintézet Magyarország egyik legszolidabb bankja.

A beruházások rovataánál **Hegymegi-Kiss Pal** a debreceni egyetem építkezéseit tette szóvá, mire Egri Nagy János előadó kijelentette, hogy a klinikai építkezések a költségvetésben előirányzott összegekkel

a következő félévben befejeződnek. **Farkas István** ezután a bajtársi egyesületeket támadja, majd a vörösök a levante egyesületeket rohamozzák.

Ezután a nemzetgyűlés a kultuszárcát részleteiben is elfogadta.

Az ülés fél 7 órakor végződött.

A huszonötösörös gyilkos Morarescu hadnagy énekel, amikor áldozatait kivégezték

Bukarest, november 27. A huszonötösörös gyilkossággal vádolt **Morarescu** hadnagy bűnpere iránt rendkívül nagy az érdeklődés. A tárgyalás mai harmadik napján csupa olyanokat hallgattak ki, akik **Morarescu** alatt szolgáltak és annak rendeletével lőtték le az embereket a Dnyeszter parti határon. Valamennyien azt vallják, hogy a gyilkosságokra

Morarescu adta ki a parancsot és azokat a katonákat, akik vonakodtak a kivégzéseket végrehajtani, agyonlövéssele fenyegette. **Nasendrei** vádlott, elmondta, hogy

részvett két férfi,

két asszony, egy gyermek és egy katona agyonlövésében. Valamennyien fegyvertelenek voltak az áldozatok.

Poscu vádlott kijelenti, hogy **Morarescu**, amikor vizsgálta az őrségeket, kijelentette, hogy

az asszonyokat sem szabad kimélni.

Egy menekült csoport elfogatásakor a csoport nagyrészét lelőtték. **Morarescu** észrevette, hogy a földfelfedő egyik áldozat még mozog, mire beledőlt és azután énekelni kezdett.

Korszakalkotó magyar találmány

Nagyjelentőségű kísérletek folynak Pallagon a Gazdasági Akadémián

(A **Hajdúföld tudósítójától**.) **Pallagon**, a **Gazdasági Akadémia** birtokán igen fontos kísérletek folynak egy kiváló magyar mérnöknek,

Zaymusz Illésnek

találmányával. E kísérletek, melyeket az Akadémia műszaki és gyakorlati tanszékének vezetői nagy körültekintéssel végeznek, hivatva vannak tüzetes vizsgálat tárgyává tenni az új találmányt s egyben igazolni annak nagy mezőgazdasági fontosságát. A találmány lényege abban áll, hogy a cséplőgépeken önetetű, kévebontó-készülék és különleges dobosarállító-szerkezet alkalmazásával megszüntessük azokat a tú magas szemvesztéseket, melyek gazdasági életünket évenként

százmilliókkal károsítják.

Hivatalos kísérleti adatok igazolják, hogy a gazdát gabonája kicséplésekor igen súlyos károsodás éri. Ép az utolsó pillanatban a cséplés megejtésekor esik el termésének oly tekintélyes százalékát, mely ugy egyéni, mint nemzetgazdasági szempontból számottevő. Eddigi megállapítások szerint még eléggé gondos cséplések alkalmazásával is

4-5% szemvesztés áll elő.

Gondoljunk csak el, mily érzékeny veszteséget jelent ez gazdasági életünknek nézve! Minden 160 kg búzából, rozsából, árpából, vagy zabból 4-5 kg benne marad a szalmában vagy törekben s nem kerül be a gazda magtárába!

Csonka-Magyarországnak az elmúlt gazdasági évben 30 millió méterezésnél valamivel több szemvesztés termett, ami megfelel

300.000 vagon gabonának. Ennek a mennyiségnek, mint előbb említettük, 4-5%-a haszontalanul elvesz cséplés alkalmával. Ha csak 4%-ot veszünk is veszteségnek, már akkor is 1.200.000 méterezésre, vagyis

12.000 vagonra tehető

az a **károsodás**, mely az elmúlt gazdasági évben szerencsétlen hazánkat sújtotta. — A 12.000 vagon gabona értéke — még a mai aránylag alacsony árak mellett is — **háromszáz milliárd koronát tesz ki.** Ha ennek a veszteségnek jelentékeny részét sikerülne kiküldetésesebb cséplőszerekkel megmenteni, mennyi sok éhszű szájat lehetne megmenteni ezzel a sok ezer vagon gabonával és mennyi gazdának mozgóba helyzetén lehetne javítani idegen köcsönök fölvétele nélkül!

A **Zaymusa-féle** találmányt az elmúlt gazdasági évben veszteségre jutó 300 milliárdot akarja megmenteni a magyar mezőgazdaságnak. És amit az eddig lefolytatott kísérletek igazolnak, valóban

nagy reményeket fűzhetünk a találmányhoz

ez irányban. A kísérletek záróaktusa még hátra van, mely hivatva lesz a döntőszót kimondani. Ezt az utolsó kísérletet a **Debreceni Gazdasági Akadémia** vezetősége, a **Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara** igazgatóságával egyetértőleg

december 3-ára tervezi.

Erre az alkalomra hivatalosak az ország összes mezőgazdasági műszaki szaktestületi, az összes érdekeltektől gazdasági körök. A kísérlet a nyárától félretett gabonával **fedett helyen** fog végbemenni.

Hisszük, hogy az utolsó főpróbán is jól átgondolt, helyesen kivitelezett és bevált szerkezetnek fog bizonyulni **Zaymusa Illés** találmány, mely a csépléskor előálló szemvesztéseket

minimálisan redukálja

s ezáltal szerencsétlen csonka hazánk mezőgazdasági többtermelését évenként pár százmillió koronával nagyobbá teszi. **E. J.**

A városnál nem lesz B) és C) lista

Magoss György dr. polgármester nyilatkozata

(A **Hajdúföld tudósítójától**.) **Magoss György dr. polgármester** a napokban Budapesten járt, ahonnan csütörtök este tért vissza. A polgármester a város több fontos ügyében járt el, munkatársának kérdésére azonban kijelentette, hogy ezekről még nincs módjában tájékoztatni a nyilvánosságot.

Kérdést intéztünk **Magoss György** polgármesterhez arra vonatkozólag is, hogy a statusrendezés kapcsán

lesz-e B) és C) lista a városnál.

Magoss György polgármester kijelentette, hogy a városnál csupán A) lista lesz, azoaban meglehet, hogy a kormány engedélyt ad a városnak, hogy december folyamán még egy létszámszökkenést eszközölhessen. Erre azoaban nem igen fog sor kerülni, mert hiszen Debrecen városa már teljes mértékben végrehajtotta a létszámszökkenést.

Rásó János lett a debreceni ref. egyház gazdasági gondnoka

(A **Hajdúföld tudósítójától**.) A debreceni református egyház presbyteriuma pénteken délután 4 órai kezdettel tartotta gyűlését, amely iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg. Az ülést **Nagy József** főgondnok nyitotta meg s elparentálta a napokban elhunyt **Tóth Sándor** presbytert, aki 46 éven keresztül viselte ezt a tisztséget.

Ezután az eddig még hivatali esküt nem tett polgári iskolai tanárok s az ujonnan megválasztott tanítók tették le hivatali esküjüket. Majd a presbyterium

5 millió koronát

szavazott meg a nagyenyedi **Bethlen Gábor** kollégium segélyezésére. Az oshok ugyanis elvették a Kollégium 12.000 holdnyi földjét s azt sem engedték meg, hogy a volt tanítványok segély egyletet alakíthassanak.

Ezután a tárgysorozat legérdekesebb pontjára, a

gazdasági gondnoki állás

betöltésére került a sor. A pályázati kérvényeket összesen **huszonhárom** adták be. Ezek közül három pályázatot szabálytalan, egy pályázót — **Piros László** pedig visszavonta kérvényét. Maradt tehát 19 pályázó, akik közül az előkészítő bizottság **Rásó János** nyugalmazott pénzügyi számtanárcsost ajánlotta. A presbyterium szavazás útján

Rásó János választotta meg gondnoknak. Legközelebb ellenfele **Móricz József** 40, — 6 pedig 51 szavazatot kapott.

Fontos kérdés volt a tanyai Iszentesi-telek ügye. A presbyterium ugyanis úgy határozott, hogy a két tanyai lelkeség felállítására vonatkozólag a városi tanácsal ismét megkezdik a tárgyalásokat.

Ezzel kapcsolatban felszólalt **Patay István**, aki szövegeltette, hogy a Kishegyesi-ut környékén mintegy 100 tanköteles gyerek

nem tud iskolába járni,

mert nincs a közelben iskola, pedig ennek felépítéséhez maguk a lakosok is hajlandók volnának hozzájárulni.

Az elnök megnyugtató válasza után több kisebb ügyet tárgyaltak le, majd az ülés fél 6 órakor véget ért.

HORTOBÁGYI JUHAJT

kapható a

„Hangyá“-ban

Kilogrammonként 39,000 korona

Kabát, kosztüm, ruhaszövetek,

selymek, divatflanelok és mindenféle őszi divatujdonságok

00000 naponta érkeznek! 00000

Kirakatainkat sziveskedjenek figyelemmel kísélni!

Aszódi és Róth Divatáruháza

A Közs. Tiszv. Orsz. Szöv. szerződéses szállító. Tiszviselőknék 5% kedvezmény

PÁRISI HÖLGYFORRÁSZ SZALON

SIMONFFY-U. TERPIAC

Tartós ondulás, Henné hajfestés. Hullott és vágott hajat legmagasabb áron vessz.

A KANSz küldöttsége a Kormányzónál

Budapest, nov. 27. A KANSz képviselőtestületében pénteken délután megjelentek a Kormányzónál Sétly Antal államtitkár elnök, Arató Gyula nyugalmazott államtitkár ügyvezető elnök, Tasnády Szilcs András elnökhelyettes alelnök és dr. Javornitzky Jenő vezértitkár és előterjesztették a szövetség kérelmét a nyugdíjasok, özvegyek, árva és kegydíjasok érdekében. A Kormányzó a

legmelegebb érdeklődéssel

hallgatta meg az előterjesztést és biztosította a küldöttséget, hogy a legnagyobb jóakarattal van ügyük iránt.

Az Egyesült Államok jubileuma

Budapest, november 27. Az Észak-amerikai Egyesült Államok jubileumi ünnepsége alkalmából Philadelphia-ban nagyarányú

nemzetközi kiállítást

nyitnak meg. A kiállítás magyar csoportjának előkészítését a kereskedelmi minisztérium irányítja, a gazdasági megszervezésével pedig a budapesti Kereskedelmi és Iparkamara foglalkozik.

Iparművészeti kiállítás a Művészházban

Minden iparművész résztvehet munkáival

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Művészházban december hó első napjaiban iparművészeti karácsonyi vásár fog megyni, amelyen minden iparművész, iparművészettel foglalkozó egyén és társaság résztvehet. A kiállítás mindenféle iparművészeti termékre kiterjed, kivéve nagyobb bútorokat, miután azok elhelyezésére nem jut hely. A kiállításifeltételeket a Művészházban 10—1-ig lehet meg tudni, ugyanott kell a részvételt az anyag körülbelüli megjelölésével bejelenteni.

Beküldés csak előzetes bejelentés alapján történhetik.

FŐISKOLA

A debreceni Bethlen Gábor-kör november 30-án, hétfőn este fél 8 órakor az „Egyetemi kör” kistermében nagybizottsági ülést tart. Az Elnökség kéri a segélyosztó bizottság tagjainak a megjelölését is.

„Werbőczy” — DEAC vivóverseny. — November 26-án délután zajlott le a DEAC és a Werbőczy B. E. vivóinak kardcsapat versenye. Mindkét részről a) és b) csapat indult. A verseny mindvégig lendületes és izgalmas volt, bár a DEAC főlénye kidomborodott. A DEAC a) csapatában a következők indultak: Sipos Zoltán, Szentkirályi László, Hadházy Levente és Boda Sándor, a Werbőczy a) csapatában Baló Rezső, Barcsay Kálmán, Lakos Ivan és Nagy Sándor. Az a) csapat versenyt a DEAC nyerte meg 11:5 arányban. A legjobbak Sipos Zoltán és a Werbőczyből Baló Rezső voltak. A második csapat győzelme is a DEAC-é volt 12:4 arányban. A felállítás a következő volt: DEAC-ból Görgey, Király, Rencz, Vadász, Werbőczyből Baló, Bálint, Budaházy és Liebhardt. A versenyt Ferenczy Pál vivómester vezette le nagy precizitással.

A zenede népszerű hangverseny-sorozata

Páricsy Pál vasárnapi koncertje

(A Hajdúföld tudósítójától.) A városi zeneiskola igazgatósága elhatározta, hogy a növendékek szélesebb körű nevelése, izlésének finomítása és zenei intelligenciájának fejlesztése céljából népszerű hangversenyeket rendez, melyeken a tanári kar tagjai azokat a darabokat adják elő, melyeket a növendékek is tanulnak.

Az első ilyen irányú hangversenyt Páricsy Pál hegedűművész, a zenede nagyképességű tanára tartja

november 29-én, vasárnap délután 5 órakor a zenede dísztermében. Zongorán Ferray István karmester kíséri.

Páricsy műsorán Rode VII. és Beriot IX. koncertjei, Glazounow: Meditation, Kopylow: Pétervári emlék, Rimsky-Korsakov: Fantázia és Hubay egyik csárdajelenete (Hulámzó Balaton tetején) szerepelnek.

A kivételes művészi színvonalu hangversenyre jegyek 15 ezer koronáért a zenede titkári hivatalában vagy a pénztárnál kaphatók.

Geszti József előadása a Közegészségügyi Egyesületben

A tuberkulózis Debrecenben

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Közegészségügyi Egyesületben pénteken délután 6 órakor rendkívül érdekes előadást tartott Geszti József, a debreceni Aguszta-szatórium igazgatófőorvosa. Ez alkalommal a Kereskedő Társulat nagytermét szépszámu közönség töltötte meg s mindvégig nagy érdeklődéssel hallgatta Geszti József előadását, melynek címe „A tuberkulózis Debrecenben” volt.

Geszti főorvos évtizedes munkájának eredményeit mutatta be ez alkalommal s megdöbbentő képet festett arról a rettenetes betegségről, amely a magyarság sorait állandóan tizedeli. Pontos statisztikai adatokkal mutatott rá a tbc. terjedésére s minden vonatkozásában megvilágította ezt az égető problémát. Előadásának célja — mondotta — az, hogy

Debrecenben is meginduljon a harc a tuberkulózis ellen,

mert hiszen a kérdés jelentősége már jóval túlnőtt a jótékonyági akciók keretein. Rendszeres, céltudatos akcióra van szükség, melynek irányítását az államnak kellene kezébe venni. A cselekvés terére azonban elsősorban az önkormányzatoknak, így közelebből Debrecennek kellene lépni.

Ezután statisztikai adatokat mutatott be arról, hogy

egyes államokban milyen nagy a tüdővész mortalitása.

Igy például Angliában 1915-ben 1000 lakosra 154, Magyarországon 336 tbc-es halálozás esett. Angliában és Dániában 50 év alatt azonban több, mint 50% al csökkent a tuberkulózisos halálozások száma, míg Magyarországon az arányszám ma is a legnagyobb. A háború alatt a semleges államokban is emelkedett a

tuberkulózisos halálozások arányszáma, bizonyítva azt, hogy a háború a semlegeseknek sem volt jó üzlet. Áttérve

a debreceni viszonyok

ismertetésére, statisztikai adatokat mutatott be a tuberkulózisos halálozásokról a háborút megelőző 10 évre vonatkozólag. Így Debrecenben az összhálaalozásból a tuberkulózisos halálozások száma 1905-ben 15,9, 1906-ban 18,3, 1907-ben 17,9, 1908-ban 18,1, 1909-ben 16,1, 1910-ban 15,1, 1911-ben 13,9, 1912-ben 16,6, 1913-ban 14,5, 1914-ben 13,5 százalék volt. Tíz esztendő alatt 20,478 ember halt meg Debrecenben s ezeknek 15,7 százaléka, tehát 3250 tüdővészben pusztult el. Ebben a 10 évben a tuberkulózisos halálozások száma Debrecenben nagyobb volt, mint az országos hányad s a tuberkulózisban háromszor-, négyszer-, sőt ötszörannyian pusztultak el, mint egyéb fertőző betegségekben. Ezer élöre számítva 1905-ben 4,63, 1914-ben 3,14 tuberkulózisos halálozás esett. Tehát 10 év alatt látszólag fokozatosan csökkent a tuberkulózis és Debrecenben a tbc. viszonyok nem voltak rosszabbak, mint más magyar városokban.

A következő 10 év, szóval

a háborús évek statisztikája

már romlott. 1915—24. években az összhálaalozásokból a tuberkulózisos halálozások száma Debrecenben 1915-ben 14,90, 1916-ban 14,69, 1917-ben 17,69, 1918-ban 18,86, 1919-ben 17,68, 1920-ban 15,49, 1921-ben 13,53, 1922-ben 14,55, 1923-ban 15,60, 1925-ben 14,69 százalék volt. Összesen 3659 ember pusztult el ebben a 10 évben tuberkulózis következtében, tehát 409 el több, mint az előző 10 évben. 1915-ben 1000

élöre 379, 1924-ben 331 tuberkulózisos halálozás esett. Ez idő alatt tehát Debrecenben, mint a többi városokban is

a tuberkulózis mortalitása emelkedett

s a maximumát 1918-ban érte el. Debrecenben a legutóbbi 10 év alatt minden évben magasabb volt a tbc. mortalitása az országos hányadnál, azonban ez nem jelenti, hogy itt volt a legnagyobb a tbc. mortalitás.

Ezután felvetette azt a kérdést, hogy mennyi lehet a tuberkulózisos betegek száma Debrecenben. Laky Dezső megállapítása szerint „minden tizedik vagy tizenkettedik ember, aki társadalmunkban mozog, ideiglenesen vagy nem tudjuk, véglegesen dőlozota a tuberkulózisnak”. — Ezek szerint

Debrecenben 9—10 ezer lehet a tuberkulózisos betegek száma.

A debreceni tuberkulózisos betegek számát más uton is próbálta megállapítani az előadó. A munkásbiztosító pénztár kimutatása szerint a pénztárnak 1924-ben 13,095 debreceni tagja volt. A tüdőbeteg gondozóban összesen 3883 beteg fordult meg, ezek közül 2153 szenvedett tuberkulózisban.

Abban a társadalmi osztályban tehát, amelyből a munkásbiztosító pénztár tagjai kikerülnek, minden tizedik ember nyílt tuberkulózisban szenved.

Geszti főorvos előadásának további részeit vasárnapi számunkban közöljük.

Ismét hamismillióst találtak Kecskeméten

Budapest, november 27. A kecskeméti Ipari Hitelszövetkezet és Népbank pénztárában tegnap a milliós bankjegyek között egy

hamisított példányt

leltek. Vasárnap vásár volt Kecskeméten és valószínűleg akkor került a bankhoz a hamismilliós, asnap ugyanis sok pénzt váltottak fel.

A kecskeméti hamismilliós meg sem közelíti az olaszliszka hamisítványok tökéletességét. Ismertetője a talált hamismilliósnek, hogy a szövegoldalon a corun szóról hiányzik a vcn is.

Nem helyezik vissza a Csokonai-színház kerítését

(A Hajdúföld tudósítójától.) A városi tanács legutóbbi ülésén ismét szobakerült a színház kerítésének ügye. Az építési bizottság ugyanis azt javasolta a tanácsnak, hogy a színház kerítését, amelyet pár napja javítás céljából lebontottak,

ne állítsák vissza,

mert a bizottság tagjai szerint a színház így szebb perspektívát nyújt.

A városi tanács elfogadta a javaslatot s kimondotta, hogy a színház kerítését nem téteti vissza. A színház előtti parkot a régi kerítés műkö alapszata fogja csak körülvenni. Lebontják a bejáróhoz vezető láncot és mindezek tetejébe kivágják a színház épülete előtt levő két hatalmas fenyőt is.

A dolgon már nem lehet változtatni, azonban ennek ellenére ismét kifejezést kell hogy adjunk annak a nézetünknek, mely szerint az egész dolog merőben

elhírbazott intézkedés,

amelynek következtében semmivel sem lesz szebb a színház épülete.

Hunyadi János

természetes keserűviznek a legjelesebb orvosaok véleménye szerint kiváló előnye: a gyors, biztos és enyhe hatás.

Erzsébet, Jolán és Katalin napokra

crém itörök, borok, pezsgők, teastütemények, diszdobozos cukorkák, tortalapok, sajtok stb.

mólyon leszállított árban a mai naptól már is kaphatók a

„HANGYA” összes üzleteiben.

HIREK

1925 november 28. (Szombat)
Prot.: Stefánia. Kath.: István.

A Meteorológiai Intézet jelentése

Hazánkban tegnap délután már inkább csak a keleti részekben volt még havazás. A hőmérséklet a fagypont körül van. Időprognózis: Átmenetileg száraz idő, erős éjjeli faggal.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10-11-ig, délután 4-7-ig.

Városi muzeum: 9-12-ig, 2-4-ig. Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kossuth (Piac-u. 30.), Nap (Piac-utca 3.), Isteni gondviselés (Petőfi-tér és Teleki-u. sarok), II. Rákóczy Ferenc (Külső-vásártér 1.), Csillag (Árpád-tér 1. Mátyás király (Nyilas-telep).

Vasárnapi istentiszteletek

A református templomokban

Nagytemplomban délelőtt 9 órákor prédikál Sipos Imre, ágendázik Zámbori Sándor, délután 5 órákor Kovács Pál.

Kistemplom zárva. Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órákor Baja Mihály prédikál, ágendázik Papp Péter, délután 5 órákor Sütő Dezso.

Árpád-téri templomban d. e. 10 órákor prédikál Kolozsvári Kiss László, ágendázik Pellerkey Sándor, délután 2 órákor Magyar Bertalan.

Ispotyáni templomban délelőtt 10 órákor prédikál Molnár Ferenc, ágendázik Tukacs György, délután 2 órákor Tukacs György.

Homokkerti imaházban délelőtt 10 órákor prédikál Uray Sándor.

Nyilastelepen délután 3 órákor vallásos ünnepély, prédikál Kiss Tihomér 2. th. Pacon délelőtt 10 órákor prédikál Dezso Antal.

Ebesen délelőtt 10 órákor prédikál Dóczy László.

Vasárnap délután 3 órákor a csapókeri imaházban vallásos délután lesz a következő műsorral: 1. Fennállás é. Te rólad zeng dicsegettünk. 2. Közének Menyben lakó 1-2, v. 3. Imádkozik Nagy Béla II. th. 4. Közének Prédikáltasd szent igédet, 5. Prédikál Nagy Béla II. th. 6. Felolvasás Szunyó Béla II. th. 7. Szavak Nagy György Sándor III. th. 8. Imádkozik Szunyó Béla II. th. 9. Záróének 146. zsol. I. v. Áldjad én lelkem az Urat.

Az oratoriumban vasárnap délelőtt 10 órákor ifjúsági istentiszteletet tart: Kovács János.

Vasárnapi iskola: délelőtt fél 9 órákor a Miklós utca, Jókai-u. és a Nyilas-telepi iskolában, délelőtt 9 órákor a Diakónissza-Othonban (Ispotyány-u. 9.), Széchenyi-utca 4. szám alatti lelkészlelkész, Felsőleányiskolában, Homokkerti iskolában, Leány-u. Vigetdvü M., Csónka u., Csapókeri ref. és a Vagongyári áll. iskolában, 10 órákor a Fűvészkerti iskolában, délután 2 órákor a Nyilas-barakban és a Városi szegényház imatermében (Kishegyesi-ut).

Serdülő leányok összejövetele délután fél 4 órákor a Diakónissza intézetben.

A Keresztyén Ifjúsági Egyesület összejövetele délután fél 6 órákor tartja a "szüneti" ref. elemi iskolában. (Rákóczi és Leány utca sarok.)

A Kálvinisták Templomegyesület Vegyes énekkora tanulói óráit hetenként hétfőn és csütörtökön tartja 6-7-ig a Tanító Othonban (Egyházi hivatal udvarán keresztülpület). Új tagok jelentkezését ugyanakkor és ugyanott elfogadja Szabó Lajos ref. kántor, karnagy.

Vagongyárban ma, szombaton délután 3 órákor istentiszteletet tart Uray Sándor.

Az ág. hitv. ev. templomban

az istentiszteletet november 29-én, advent első vasárnapján délelőtt 10 órákor Labrossa Lajos vállaltatár végzi.

Szerdán délután 5 órákor adventi esti istentisztelet. (A templom fűtve)

— „Kinek mondasz Engem?” — címen tart előadást a Keresztyén Ifjúsági Egyesületben (Leány-utcai ref. elemi iskolában) november 29-én, vasárnap délután fél 6 órákor **Dancsházy Sándor** lelkész, a központi lelkészi hivatal vezetője. Minden érdeklődőt, különösen fiatalembert és ifjút hív a vezetőség és mindenkit érdeklő előadásra. A terem fűtve lesz. Semmiféle belépődíj nincs.

Ismét egy újabb terv a Déri-muzeum elhelyezésére

A Hatvan-utca felé vagy a Kálvin-térre nézzen-e a muzeum frontja

(A Hajdúföld tudósítójától.) A városi tanács legutóbbi ülésén ismét új terv merült fel a Déri-muzeum elhelyezésére. A muzeumot ugyanis most úgy építenék fel a Fűvészkertben, hogy frontja a

Hatvan-utca felé

illetőleg a megnyitandó új utcára nézne s a muzeum épülete egyvonalba kerülne a városi képtár épületével,

Vargha Elemér tb. főjegyző azt az ötletet vetette fel, hogy a muzeumot úgy kellene felépíteni, hogy annak homlokzata a

Kálvin-térre nézzen.

Később ugyanis, ha a városi képtár épületét lebontanák, a Kálvin-térről szép perspektíva nyílna a muzeumba.

A tanács úgy döntött, hogy határozati ülésében foglalkozik részletesen ezzel a tervvel, melynek megvalósítására azonban

aligha kerül sor.

A tanács nagy része ugyanis megelégedett tartja a mostani elhelyezést, de egyébként is a városi képtár épületének lebontása igen sokba kerülne s arra csak évtizedek múlva kerülhetne sor.

Kétmillió koronát lopott egy koldus cigányasszony

Négy hónapi fogházra ítélte a debreceni törvényszék

(A Hajdúföld tudósítójától.) Ösv. Boros Elemérné 40 éves cigányasszony hat hónapra szóló könyöradománygyűjtő levelet kapott az előjáráságtól. A kéregetés ugylát-szik bevált a munkaképtelen cigányasszonynak, mert hogy legyen, aki hordozza utána az adományokat, napszámra egy kiskoru cigánylányt fogadott maga mellé, napi 10 ezer koronát fizetett neki.

Május 8-án átrándultak Konyárra is, emiatt a kis kirándulás miatt kerültek pénteken a debreceni kir. törvényszék elé, ahol Jeney Sándor törvényszéki bíró

lopás bűntette miatt

vonta felelősségre a cigányasszonyt, a kiskoru garda-t és Borosné első urától való Horváth János nevű fiát.

A cserdöri nyomozás annakidején kiderítette ugyanis, hogy a vádlottak

a kérdéses napon betértek kéregetni a többek közt Szabó Gábor 74 éves földműveshez is. A házban nem találtak senkit. Borosné beküldte a kislányt a szobába, ő pedig a konyhajátóban őrt állott, nehogy valaki rajtacsípjé őket. Az asztalon egy újságpapírba csomagolva, adófizetéshez ki volt készítve 2 millió korona. Ezt Borosné magához vette és hirtelen kámforrá váltak. A faluból kijövet az

árokban húzódtak meg

és becsületesen megosztokodtak a pénzén.

A tegnapi tárgyaláson a bíróság bűnösnek mondta ki Borosné és bűntetteiben és

4 hónapi fogházra ítélte.

A kiskorut megdorgálta. Mindkét ítélet jogerős.

— A Magyar Dalosszövetség vezetői Debrecenben. A vasárnapi nap folyamán a magyar dalos ügyre, illetőleg ennek jövőjére vonatkozólag nagyjelentőségű tanácskozások lesznek Debrecenben. Erre az alkalomra ideérkezik Kern Aurél, a Magyar Dalosszövetség elnöke, Empel Gyula alelnök, Gerlóczy Béla alelnök, valamint az Egri-dalkör és a Nyiregyházi dalárda néhány vezető tagja. A vendégeket az állomáson a Városi dalárda fogadja. Délután 5 órákor a városháza közgyűlési termében értekezlet lesz, amelyen a legfontosabb teendőket beszélük meg. Az értekezletet társasvacsora követi, amelyet az állomási étteremben tartanak meg.

!! FÉNYKÉPEK !!

mélyen leszállított árk mellett, 3 visit 30000, 6 lev. lap 50000 korona. Nagyítások bármely kép után rendkívül jutányosan

TAKÁCS műtermében Csapó u. 16.

— Stefánfal Imre spanyol kir. kamaraművész hangversenye a Zenekedvelők Körében december 4-én. III. bérleti hangverseny. Jegyek Hegedűs és Sándornál és Keszthelynél.

— Tűkorgyártás, kirakatok tűkrözegek, autók csiszolt üvegzése, Sipkovits, Sziv-utca 15-15. Telefon 3-56.

— Egy három éves gyerek belefullt a dísznőfürdőszőfő gödörbe. A kis 3 éves Mezei Péter vigan játszadozott másfél éves Erzsike hugával a tanya előtt, míg édesanyjuk a ház falát tapasztotta. Mezeinéz az épület elülső részével már készen volt és hátra ment, hogy ott is kiigazítsa a falat. Az eleven kis Péter elkalandozott a tanya elől és az alig 10-15 lépésre fekvő dísznőfürdőszőfő gödörbe, nem tudva azt, hogy az alja iszapos, ebbe belesüppedt és a sáros víztől megfulladt. Mire édesanyja keresésére indult, halva találta a kis fiút. Gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt került Mezei Péterné hajdunánási lakos a vádlottak padjára. A pénteken megtartott főtárgyaláson bűnösnek mondta ki a debreceni törvényszék Serly tanácsa és 3 napi fogházra ítélte. Az ítélet végrehajtását azonban 3 évre felfüggesztette.

RISKO BELA

NŐI DIVATTERME
FERENC JÓZSEF-UT 26
Árál a viszonyokhoz képest mássákkelté

— Karacsonyi ajándéknak szánt amatőr fényképező gépek legolcsóbb beszerzési forrása Liener műterme, Csapó utca 1.

— A 48 as ágyukból öntött bronzszobor ügye. A Hajdúföld már jelentette annakidején, hogy Dask János nyitrai lakos 20 millió koronáért megvételre ajánlott egy kis bronzszobrot, mely egyetlen és utolsó darabja azoknak az emléktárgyaknak, melyeket 1848-ban öntöttek csztrákoktól zsákmányolt ágyukból. A városi tanács a muzeum igazgatóságához fordult véleményért, mely 5-10 millió korona értékűre becsüli a szobrocskát. A tanács az emlékmű megvásárlásáról legközelebbi ülésén fog dönteni.

KARÁCSONYRA DISZEK

ezüst boák, lametták, angyalajak legolcsóbban már csakis a Springer könyvesboltban Főposta mellett. Levélpapír és képeslap újdonságok

— A Katolikus Othonban vasárnap délelőtt friss részvényösszeállítás és zónareggeli.

— Megalakult a Numizmatikai Társulat debreceni csoportja. A debreceni Városi Muzeum helyiségében csütörtökön délután alakult meg nagy érdeklődéssel kísérvé a Numizmatikai Társulat helybéli csoportja, mely megválasztotta tisztikarát. Az alakuló közgyűlésen elnök lett Rickl Antal vaskereskedő, ügyvezető alelnökök Greiner Mihály kereskedelmi iskolai igazgató és Kereskő Rózsa, a Kereskedő Társulat polgári fiu-iskolájának tanára lettek. Titkárjegyzővé Salánky József kollégiumi könyvtárnokot, helyettesévé Kiss Ferenc városi tisztviselőt, gazdára Györy Lajos fogtechnikust választották meg, akik valamennyien gyűjtők. Pénztárnok Kémery Mikó Gyula, a szerveződésköz agilis megindítója lett. A csoportnak máris tekintélyes százkönyvtára van, melynek anyaga részint vásárlásból, részint a pesti Numizmatikai Társulat adakozásából származik. Helyisége a városi tanács engedelmével a muzeum épületében lesz, ahol az egyesület minden hétfő csütörtökön tartja gyűléseit.

— Dr. Schack Béla előadása. Tisztelettel tudatjuk t. tagjainkkal, valamint a t. érdeklődőkkel, hogy 29-én, vasárnap d. e. 11 órákor helyiségünkben (Arany János-u. 2. sz.) dr. Schack Béla nyug. kir. főigazgató ur előadást tart a kereskedő hivataláról, amely előadásra az érdeklődőket ezuton tisztelettel meghívjuk. Debreceni Kereskő. Csarnok elnöksége.

— Lopás miatt lefoglalott nap-számok. Zs. Nagy Márton, Molnár József és Szabó István hajdubüször-ményi nap-számok 1921. óta egész sereg eprőbb nagyobb lopásokat követtek el Debrecen és Hajdubüször-mény határában. Legutóbb az Au-gusztia-szananatóriumból 9 kővér dísznő-t hajtottak el. A hajdubüször-ményi csandorség a napokban egy újabb lopáson érte őket és bekísérte a debreceni kir. ügyészség fogházába. Tegnap hallgatta ki a tolvaj nap-számokat Takó Ferenc dr. vizsgálóbírósegéd s miután töredelmes beismerésben voltak, előzetes letartóztatásba helyezte mindhármójukat.

— Ügyvédi hír. Dr. Öreg Béla ügyvédi irodáját Varga utca 32. szá-m alá helyezte át.

URANIA	APOLLÓ	VIGSZINHÁZ
Tom Mix-szel: A gazdátlan farm	Virrasztanak a fegyverek Claude Farrère regény filmen	Kizárólag csak felnőtteknek, Póla Negr val A cárnó

A Debreceni Juhartó Gazdák Egyesülete vasárnap délelőtt fél 11 órakor Piac-utca 61. szám alatt (Gazdasági Egyesület) választmányi ülést tart.

Aki végigírja a törvényszéki tárgyalást. Gondatlanságból okozott emberölés vátsége miatt vonta pénteken a debreceni törvényszék Serlytanácsa felelősségre Szutor Lajosné derecskei asszonyt. A kis 3 éves Ferenc nevű fia beleivott a marólugos csuporba és borzalmas égési sebeket szenvedve, meghalt. Az egész tárgyalást végigsíró vádlott, aki 8 gyermeket nevelt fel, védekezésül felhozta, hogy a csupor az ablakpárkányra volt feltéve, ahol a kis fiu nem érhetette fel és egy óvatlan pillanatban egy széklet cipelt oda, amire felmászott és így történt meg a szerencsétlenség. Harom napi fogházbüntetést kapott, azonban az ítélet végrehajtását 3 évre felfüggesztette a bíróság.

Stepanov uri szabó

Készít: Divatos ruhákat, elsőrendű munka Barabos-utca 44.

MÁV. altisztek műsoros estélye. A Debrecen állomási, üzemi, segéd-és altisztei december 5-én este 8 órakor a MÁV. műhelytelep dísztermében táncal egybekötött műsoros estélyt rendeznek a következő programmal: 1. Nyitány. Előadja az állomási műkedvelő zenekar. 2. Megnyitó beszédet mond Buchwald Andor. 3. Karének. Előadja a MÁV. Horthy-dalárda. 4. Tancduet. Előadják Vajda Rózi és Bogdán Zoltán. 5. Kuplák. Előadja Papp András. Kíséri az állomási zenekar. 6. Zsarnok. Vigjáték 1 felvonásban. Előadják Fehér Mancsi, Cselli Ius, Petrány Ede, Horváth Gyula. Szünet. 7. Férfi szóló-ének. Előadja saját dalsát Vajda Imre. 8. A mama keze. Bohózat 1 felvonásban. Előadják B. J. kö. Ida, Vajda Rózi, Bogdán Zoltán, Szabó Károly, Szolárszky László. 9. Kuplák. Előadja Szolárszky László. Belépti-díj személyenként 20 ezer, családjegy 30 ezer korona.

Legszebb karácsonyi ajándék egy fénykép Liener műterméből Csapó utca 1.

Képkerekezés

Üveg és porcellánkészletek, valamint háztartási cikkekkel legolcsóbb áron **Hornyatsek István** üveg-, porcellán- és háztartási cikkek kereskedése **Debrecen, Csapó-utca 4.**

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

November 23. A nóta vége. Bérlétszűnet. Szegő.

Mozgósínházak közleményei:

Uránia-mozgó
A közkedvelt Tom Mix bravour szerepében: „A gazdátlan farm”. Vadnyugati történet 5 felvonásban. Igen szép fővételekkel. Kísérők: I. „A kupikék család”. II. „A megboldult film”. Burleszkek 2-2 felvonásban és „Fox Journal”.

Apollo mozgó
Világattrakció! Claude Farrère gyönyörű regénye filmen: „Virrasztanak a fegyverek”. Lélekzetállítóan izgalmas dráma 7 felvonásban. Remek felvételek a francia carneváltól és a minden borzalommal megfestett tengeri csatákról. Kísérő: „Piloty, a gyöngy-tolvaj”. Burleszk 2 felvonásban.

Vigaszínház-mozgó
Az évad legnagyobb filmje Pola Negrivel: „A cárnő”. Biró Lajos és Lengyel Menyhért világhírű színműve filmen. Drama 8 felvonásban. Rendezte Lubitsch Ernő. Pola Negrinek ezen szerepe a legértékesebb alakítása. Rendezés pompás, díszletei páratlanul dekoratívek. Kísérő: „Ballépés jobb lábbal”. Burleszk.

Meteor-mozgóban
Vasárnap „A téboly ördöge”. Főszerepben Daisy Holms. „Emberék vagyunk”. Két sláger egyszerre.

Hó és sár cipők

javitását szakaszterien készítjük **Rosenberg és Hammer, Piac-utca 8.**

TESTEDZÉS

A körület felelősségi tanácsa tegnap estére összehívott ülése határozatképtelenség miatt nem volt megtartható. Ez a bizottság a körület legbetegebb szerve s különösen aktor látszik ez meg, amikor a DEAC ügy kerülne tárgyalásra, mert olyan a tanács összetétele, hogy mielőtt a DEAC tagok összeférhetlenség miatt kiesnek belőle, azonnal határozatképtelenné válik. Így húzódik a felelősségi tanács tárgysorozatán hétről-hétre pl. a BUSE-DEAC ügy is, mert még eddig sohasem lehetett letárgyalni. DEAC körökben nagy az elkeseredés amiatt, hogy az elnökség nem talál módot ennek a lehetetlen állapotnak a megváltoztatására.

A DME házi birkozdóversenyt rendez vasárnap délután a Margit fürdő disztermében. A versenyen a club összes versenyzője indul s így igen nívós és értékes verseny lesz. Értékes díjakat adományozott az egyesület a lezárás elnöke, Kovács Gyula, aki a legnagyobb szeretettel támogatja a nehéz atletika ügyét. A verseny anyagi eredménye a szőnyeg-alap javára megy.

DEAC játékos értekezlet lesz ma este 6 órakor az Egyszerű körben.

SZAPPANFŐZŐ

ZSIROSSZÓDA

legerősebb minőségben olcsón kapható

STERN

festékkészletben

Piac-utca 10. sz. Blikával szemben

Ezermillió főnyeremény

nem mindenkinek jut, de főnyereményszámba menő jó és olcsó cipőt mindenki vehet a

LUXUS cipőárúházban

Piac-utca 16, a Híd felől Takarékpálca

Ár a gyermekek?
Házipórák, cipők, borkapok, kiegészítők, kiegészítők, kiegészítők

NÖFER
GYERMEKHINTÓPOR
GYERMEKKRÉM
GYERMEKSZAPPAN
HÖLCSYERNEK 2/2. PÜDER-ADIZZADY
ELLENŐZŐ HINTÓPOR

A TŐZSDE

Terménytőzsze zárlat

A mai terménytőzsdén az irányzat buzában és rozsban szilárdabb, egyéb cikkek tartottak voltak. forgalom rozsban és tengeriben élénk.

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 372-377, egyéb 370-375, 77 kilós tiszavidéki 377-382, egyéb 375-385, 78 kilós tiszavidéki buza 380-395, egyéb 377-382, 79 kilós tiszavidéki buza 380-387, egyéb 380-385, sörárpa 300-330, takarmányárpa 230-240, köles 190-195, zab 240-250, tengeri 260-265, repce 590-600, korpa 160-162, rozs 240-242, új tengeri 180-185.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizapályamokról

Dollár 71890-71690, angol font 345415-346450, hollandi forint 26850-28750, francia frank 2782-2797, svájci frank 13734-13774, cseh korona 31118-21198, el 333-388, lira 2828-2992, timár 1262-1265, 100 német márka 16974-17024, osztrák korona 10043-10075, lengyel márka 10043-10075, leva 5175-1905 Koons.

Mélyszégyen fájdalomtól porig sújtva de Isten bölcs akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy felejtethetetlen jó feleségem, leányom, testvért k, sógornőnk és kedves emléktől jó rokonunk

polgár

Katona Józsefné

szül. Harsányi Zsuzsika

Ádamos életének 45-ik, példás házasságának 26-ik évében, 5 heti súlyos szenvedés után, az ő örökre gyászolt, korán elköltözött, drága gyermekeihez megtört pillantással.

Istenben boldogult kedvestünk porszórát 1925 november 29-én vasárnap délután 2 órakor fogjuk a Meszena utca 5-ik számú házuknál, a református egyház szertartása szerint a Nagytemplomban tartandó ima után a Péterfiutcai temetőben levő sírboltunkba örök nyugalomra helyezni. Végtesztességétélre rokonainkat, barátainkat, jóismerőseinket fájdalmas szívvel meghívjuk.

Debrecen, 1925 november 27.

Legyen siri alma csendes és emléke áldott!

Bánatos férje: polg. Katona József. Bánatos édes anyja: öz. polg. Harsányi Andrásné Tóth Zsuzsanna. Szerep testvérei: Juliska férjével polg. Zöld Mihállyal és gyermekeivel, Mariska férjével Molnár Ferenccel. Sógornői, sógornői, a Csáky család és a kiterjedt rokonság nevében is,

A temetést Csúrka „Kegyelet” temetk. váll. rendezi Debrecen, Kossuth utca 8.

• Csak egy cél felé! •

MAGYAR RUHAIPAR

Debrecen legnagyobb férfi, fiú ruha áruházába hol nagyon olcsóért szép, jó és tartós

férfi, fiú ruhák, kabátok szerezhetők be.

DEBRECEN, PIAC UCCA. (közvetlen a „BIKA” alatt.)

KÉREM A CÉGRE ÜGYELNI!

• Előre! •

APROHIRDETESEK

Lakás

Butorozott szót át teljes ellátással keres december 1-ére. Ajánlatokat a kiadóba kérek „Magános” jellegre. 891

Átadó központban forgalmas helyen üzlet-helyiségnek is átalakítható 3 szoba és mellékhelyiségekkel álló lakás. Cím kiadóhivatalban. 8

Butorozott szobához lakótársat keresek kereskedősegéddel vagy jobb iparost. — Kigyó-utca 27. 210

Különbejárati utcai butorozott szoba kiadó. Teleki-utca 98. 425

Butorozott udvari szoba kiadó uri nő részére Miklós-utca 26. 216

Butorozott utcai szoba villanyai központban azonnalra kiadó. Hüvelyes 6. 221

Butorozva egy szoba kiadó, esetleg konyha használatra. Némethy, Csapó-utca 71. 2-3 között. 222

Butorozott utcai szoba villanyai központban azonnalra kiadó. Hüvelyes 6. 225

Tej, uradalmi, hához szál-

liva és helyben megrendelhető. Salamon, Miklós-utca 25. 199

Külföldi bélyegek a világ minden részéből érkeztek. Belygothoz, Fűvészkert-utca 14. Emelet. 218

Zematos házi bor literenként csak 12000 koronára kapható vasárnaponként 10-4 óráig Poroszlay ut 53. 214

Háshoz megyek mosni, vasalni. Takarítást vállalom. Cím a kiadóban. 424

Kifutó leányok és ügyes szabad kézi rajzó fiú felvételt. Kerékgyártó kézimunkaipar, Szentanna 6. 219

Fanesikén a 11. számú tanyaföld 9 és fél hold szonnal beköltözhető, bérbe kiadó. Értekezhetni Teleky 72. 223

Kereslet

Mosott rongyot keres megvételre könyvnyomda. Plac-utca 59. 333

Bármilyen foglalkozást elvállal leszerelt csendőr, polgári foglalkozása földműves. Cím a kiadóban. 413

Nagykeréki Ádám-pusztai 500 holdas bér-gazdaságomba azonnali belépésre keresek földművesiskolát végzett nőtlen is-pánt. Moldoványi Ferenc, 414

Társat vagy finanszírozót keres jól bevezetett vállalat 4-500 millióval. Tőke biztosítva. Megkeresések „Rentabilis” jellegre a „Debrecen kiadóhivatalába” kéretnek. 224

Kényszerkölcsön, hadikölcsön és korona-jaradék kötvényeket veszek. Bövcbbet Miklós-utca 13. 427

Ásványvízes üvegeket 1/2 és literes nagy-ságban veszek. Poilák, Miklós-utca 13. szám. 426

A háztartás minden ágazatában jártas és minden munkát végző főzőnő azonnalra is felvétetik tanyára. Cím a kiadóhivatalban. 428

Eladás

Eladó egy alig használt valódi opozom-szórmével bélelt nagy kocsiakará és egy silskin szórmé bundabélés. Széchenyi-ut 21.

Bánkon 50 hold föld eladó. Pekingsi kacsa kapható. Értekezhetni Mester-utca 29 szám 193

Eladó kisbirtok.

A váro- és a Nagyerdő között Had-házi utca 28. számú 8600 négyszögöles fekete homok gyártelepnek, konyha-kerítészetnek, szőlőtelepnek, szóval mindenre alkalmas terület — egyetemi város részén — eladó. Kizárólagos megbízott Dezső László íródjára Eötvös-utca 35. — Tájékoztató: Egyik szomszédja az dr Nagy Lajosné, másik Paczelt kertész és harmadik Dallman Ferenc villája az erdő alatt.

Eladó egy látható írásu átjavított írógép és egy jó karban lévő fürdőszobabereendezés. Értekezni lehet Déssy Károly úrnál gázgyár. 217

Mint a kedvelt Brázay sóborszesz, époly népszerű a Brázay sóborszesz-szappan. — Illatos, mesés!

BRULL S.

áll. vizsgázott fogász
fogműtermében
javíttassa fogait

havi vagy heti részletfizetésre!

Készít aranyhidakat, arany és műarany fogkoronákat, fogtömést, foghúzókat stb.

Debrecen. Plac-utca 72. sz. Deák Ferenc-utca sarok

Aki jó és olcsó bőr- és átmeneti kabátot, ugyszintén férfi, fiú és gyermek ruhát akar beszerezni, nagyválasztékban talál a

Tegdes Károly utódánál
Csapó-utca 8. szám.

Mérték után öltönyöket már 500 ezer koronától is gyapjuszövet maradékból készítünk.

Akar ön olcsón ruházkodni?

Keresse fel okvetlen a
Budapesti Férfiruha Áruházat Csapó-utca 17. szám,
ahol bőrkabátot 1 mil íért kaphat.

Most olcsón vásárolhat

bőrkabátot, városi bundát, fekete téli kabátot sál-gallérral, átmeneti kabátot és rövid téli kabátot a

HAJDUSÁGI

FÉRFIRUHA ÁRUHÁZBAN
PIAC-UTCA 67. FROHNER SZÁLLÓ
ÉPÜLET

LEGOLCSÓBB LEGTISZTÁBB LEGTAKARÉKOSABB
egyenes fűtés os-k
GÁZGYÁRI KOKSZ-SZAL
érhető el. Ne vegyen drága külföldi árut, tegyen próbarendelést a **gázgyárban!**

1 mássa ára 75.000 korona hához szállítva 4 ezer K és a forgalmi adó.

100 mássán felül nagy árengedmény, kedvező fizetési feltételek.

TELEFON 74

Ajánlat

Kényszerkölcsön, hadikölcsönkötvényeket vesz dr Balázs bant háza. Plac-utca 89. Telefon 143. 90

Ugorka, savanyított, kilószámra kis és nagy mennyiségben kapható Deutsch Albert és fia cégnél. 145

Némethy József festőművész műtermét Szent Anna-utca 11 szám alatt megnyitotta 410

Irodassalgal vagy bármilyen más munkát vállal előteljes fialemben. Csapó-utca 45, házmeaternél 398

Gyorskölcsönt folyósítok megbízásból egy hónapra másfél százzalékkal, ékszerre. Cím Hajdúföldnél. 188

Bővídaru kézimunkászat Plac-utca átadó, Esellek 2 szobás lakással együtt Cím a kiadóban. 211

Háaveselőre ajánlok magányos gazdál-kodó urakhoz intelligens asszony helyben vagy pusztára. Cím Plac-utca 59. Házfelügyelő.

KISS JÓZSEF
kézműves és műköszörős
Debrecen, Széchenyi-u. 1
Solingeni konyha és zsebkések, ollók felelősség mellett kaphatók

1902 Alapítva 1902
Glattstein
kárptos
Püspöki palota II. udvar
Raktáron tart hencsért takaróval, matracot, püszdíványt, Schöberl-ágy és fotel, angol és Bergel garnitúrákat.

NYUGALMAZOTT FŐTISZTVEISELŐKBŐL ALAKULT

'TÚZ'

FUTÓANYAG KERESKEDELMII VÁLLALAT

DEBRECEN KÁLVIN TÉR 19. SZ. I. 22. AJTÓ.
(Püspöki palota Nagytemplom felőli oldala)
TELEFON 353.

Hasáb — — — — 39000
Aprított — — — — 47000
Porosz szén — — — — 89000
Porosz bánya kokszi 95000

Araink haza szállítva forgalmi adóval együtt értendők.

Saját érdekében kísérelje figyelemmel szántó sz. keréinket, hogy önmaga győződhessen meg dr. ink kitűnő minőségéről.

Egy jókarban lévő téli férfikabát jutányosan eladó. Eötvös-utca 96. 894

Eladó szőlő beköltözhető háromszobás lakással, téli nyári veranda, villanyvilágítás, jövüvü kut, pince stb Sestaker, Andrassy-ut 29. Értekezni Hirma/ly könyvkereskedésben, Fűvészkert-utca 14. 896

Egy alig használt térfiruha és egy sőték női kosztüm eladó Deák Ferenc-utca 10 182

Bor, új és ó, újfajta, kisebb-nagyobb tételben eladó. Zöldfa-utca 14. 195

Svetlarkötő gép 60 cm. széles, tizemképes felszereléssel eladó. Hajduböszörmény 2983. hsz. 370

Kertésznek kiválóan alkalmas kitűnő téglaskerti föld 400 négyszögöles részletekben is négyszögölenként 160 aranyfilléért eladó. Cegléd-utca 7. 308

Eladó Andrassy-ut 13. számú beköltözhető téli, nyári modern lakásu ház, 5 nyílás termoszűző. fajgyümölcsös, borház, pince stb. Mindentűt villany. Posti-utca 69. számú palatetés ház. Mindentűt villany, viz. Értekezni kőnapokon Fűvészkert-utca 14. szám. Belygothozban, az emeleten. 215

Vegyés

Zálogház Hunyady-utca 14. Három havi zálogkölcsönöket folyósít utólagos kamatfizetés mellett.
Cukrászati tanfolyam. Érttesitem a hölgykőzséget, hogy a cukrászati tanfolyamra a beiratkozás november 27-től december 3-ig délelőtt 10-től délután 6-ig tart Miklós-utca 51. szám alatti üzememben. A tanfolyamon az oktatás a cukrászat minden ágára kiterjed. — Kristó Károly cukrász.

Békebeli legjobb minőségű
poroszszen és kokszi
valamint száraz tűzifa kicsinyben és nagyban kapható Debrecen legrégibb cégénél
Gabányi-telepen
Cégtulajdonos Láng Miklós
Csapó-utca 28. Telefon 4-49.

Arverési hirdetmény.
Alulírott bírósági végrehajtó 1925 december 1-én, k. dden délelőtt 9 órakor debreceni határban, Czecza-dűlő 39 számú háznál 14.400.000 koronára beosztott ingókat, ugymint ló, sertés stb. bírói Arverésen a legelőbbet ígérőnek esetleg becsáron alul is eladja.

Szilágyi Lajos, bír. végrehajtó.